

OPROEP TOT VOORSTELLEN

van augustus 2018
met het oog op subsidieverlening in 2019

ENERGIETRANSITIEFONDS

Contact

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Energie – Juridische Dienst
Elke werkdag van 09 tot 16 uur

Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel

ETF.FTE@economie.fgov.be

Inhoud

1. INHOUD VAN DE OPROEP	4
1.1. Wettelijke bepalingen	4
1.2. De 3 thematische assen.....	4
1) AS 1 - Hernieuwbare energiebronnen in de Noordzee en biobrandstoffen	5
2) AS 2 - Kernenergie	6
3) AS 3 - Bevoorradingzekerheid en het netevenwicht.....	6
1.3. Bedragen van de subsidies	6
2. INSTRUCTIES VOOR HET INDIENEN VAN EEN VOORSTEL VAN PROJECT	7
3. CRITERIA.....	8
3.1. Selectiecriteria.....	8
3.2. Budgettaire en financiële selectiecriteria	10
3.3. Toekenningscriteria	12
4. VOORWAARDEN EN INTENSITEIT VAN DE STEUN	13
4.1. Algemene voorwaarden	13
4.2. Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten	14
4.3. Investeringssteun voor onderzoeksinfrastructuur	16
4.4. Steun voor innovatieclusters	16
4.5. Innovatiesteun voor kmo's.....	17
5. BEOORDELING	18
6. BIJLAGEN	20
6.1. Bijlage 1 – Deelnemingsformulier.....	20
6.2. Bijlage 2 – Rooster voor de analyse van het niveau van technologische maturiteit	26

1. INHOUD VAN DE OPROEP

Deze oproep nodigt potentiële kandidaten uit tot de indiening van projectvoorstellen in het kader van het Energietransitiefonds overeenkomstig de instructies hieronder en gebruikmakend van het bijgevoegde deelnemingsformulier (bijlage 1). Projectvoorstellen moeten uiterlijk op 31 oktober 2018 ingediend zijn.

1.1. Wettelijke bepalingen

Het Energietransitiefonds werd gecreëerd bij artikel 4ter van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. De toegestane uitgaven van dat fonds werden gedefinieerd door de rubriek 32-24 van de tabel gevoegd bij de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen¹. Het fonds beoogt de financiering van maatregelen om onderzoek en ontwikkeling te stimuleren en te ondersteunen in innoverende projecten binnen het energiedomein in het kader van de bevoegdheden van de federale staat, en van de financiering van maatregelen voor het behoud van en/of de ontwikkeling van en/of het onderzoek van een systeem om de bevoorradingszekerheid en het netevenwicht te waarborgen, in het bijzonder in verband met energieproductie en- opslag, alsmede vraagbeheer.

Ter uitvoering van voornoemd artikel 4ter worden de modaliteiten van het fonds geregeld door het koninklijk besluit van 9 mei 2017 tot vaststelling van de gebruiksvoorwaarden van het Energietransitiefonds. Het besluit bepaalt aldus onder meer dat de Algemene Directie Energie van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (hierna kortweg “de AD Energie”) elk jaar een oproep doet tot het indienen van voorstellen van projecten, adviseert over de steuntoekenning en instaat voor het toezicht op de uitvoering van de projecten.

Voor zover de steun staatssteun vormt, moet de toegekende steun beantwoorden aan de voorwaarden bepaald in de Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (hierna kortweg “de Verordening (EU) nr. 651/2014”). Inzonderheid de voorwaarden en de intensiteit van de toegekende steun geschieden in strikte naleving van die Europese regels. In dat opzicht beoogt deze oproep uitsluitend, onder bepaalde voorwaarden, steun te verstrekken aan onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, projecten van onderzoeksinfrastructuur, innovatieclusters en innovatie aan kmo's. De definities die zijn voorzien door de Verordening (EU) nr. 651/2014 en het voornoemde koninklijk besluit van 9 mei 2017 zijn dan ook van toepassing op deze oproep tot voorstellen.

1.2. De 3 thematische assen

De finaliteit van het Energietransitiefonds wordt in de parlementaire voorbereiding van de wet van 28 juni 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie beschreven als volgt: “*Dit fonds zal instaan om onderzoek en ontwikkeling aan te moedigen in innoverende projecten in het energiedomein en onder meer om energieproductie en – opslag aan te moedigen*”².

---

¹ Ingevoegd bij de wet van 28 juni 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie.

² <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/1046/54K1046001.pdf>

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

In die parlementaire voorbereiding wordt eveneens verwezen naar het regeerakkoord van 10 oktober 2014 dat stelt dat: *“Om de bevoorradingszekerheid op lange termijn te verzekeren, kiest de Regering voor een overgang naar een duurzaam energiesysteem. Deze overgang moet technologie-neutraal zijn. Er wordt daarbij volop ingezet op onderzoek en ontwikkeling naar een verbreding van de energiemix, [...]”*

In dat opzicht worden hieronder de bevoegdheden van de federale staat in het kader van energietransitie weergegeven en ingedeeld in drie thematische assen:

- a) hernieuwbare energiebronnen in de Belgische exclusieve economische zone van de Noordzee en biobrandstoffen;
- b) kernenergie;
- c) bevoorradingszekerheid en netevenwicht³.

Om ontvankelijk te zijn en dus in aanmerking te komen voor steun onder het Energietransitiefonds, dienen de potentiële kandidaten te kunnen aantonen dat het voorwerp en de doelstellingen van hun voorstellen tot projecten ressorteren onder en dus nauw aansluiting vinden bij minstens een van de onderstaande thematische assen.

1) AS 1 - Hernieuwbare energiebronnen in de Noordzee en biobrandstoffen

De eerste thematische as beoogt onderzoek en ontwikkeling aan te moedigen in innoverende projecten met betrekking tot

- (1) de energieproductie uit hernieuwbare energiebronnen in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationale zeerecht en
- (2) de productie en het gebruik van de biobrandstoffen.

Conform het internationale zeerecht vallen zeeruimtes onder de bevoegdheid van de federale overheid (België trad toe tot het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee en bepaalde haar EEZ (exclusieve economische zone) in 1999 waarbij die voor België samenvalt met het continentaal plat). De federale overheid is bijgevolg bevoegd voor de bevordering van energieproductie uit hernieuwbare energie op het Belgische continentaal plat. Er kan onder meer gedacht worden aan innoverende projecten met betrekking tot de bouw en de exploitatie van offshore-installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden (bijvoorbeeld onderzoek naar en verdere ontwikkeling van efficiëntere windturbines, golfslagtechnologie, enz.).

Wat de biobrandstoffen betreft dient eraan herinnerd dat de federale overheid op grond van voornoemd artikel 6, §1, VII BWHI bevoegd is voor de aangelegenheden die wegens hun technische en economische ondeelbaarheid een gelijke behandeling op nationaal vlak behoeven. In dat opzicht kan wat de nationale aspecten van biobrandstoffen betreft onder meer verwezen worden naar de federale wetgeving inzake bijmengverplichtingen (wet van 17 juli 2013), en dit mede op grond van de residuaire bevoegdheid van de federale overheid (artikel 35 van de Grondwet). Artikel 6, §1, VI BWHI voorziet bovendien dat de federale overheid bevoegd is voor de metrologie en de normalisatie. Er kan ook worden verwezen naar innoverende projecten inzake de zogeheten “geavanceerde” biobrandstoffen waarbij verdere ontwikkelingen en economische rendabiliteit zou kunnen worden nagestreefd (bijvoorbeeld biobrandstof uit algen, enz.).

---

³ Artikel 6, §1, VII Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI).

2) AS 2 - Kernenergie

De tweede thematische as beoogt onderzoek en ontwikkeling aan te moedigen in innoverende projecten met betrekking tot kernenergie (kernfusie en kernsplitsing), de nucleaire veiligheid, de ontmanteling, het beheer van radioactief afval en van verbruikte brandstoffen teneinde de progressieve kernuitstap voor te bereiden, enz.

Kernenergie werd in artikel 6, §1, VII, eerste lid, f) BWHI uitdrukkelijk van de gewestelijke bevoegdheden uitgesloten en in artikel 6, §1, VII, tweede lid, b) BWHI werd de bevoegdheid inzake de kernbrandstofcyclus uitdrukkelijk aan de federale overheid toegewezen⁴.

3) AS 3 - Bevoorradingzekerheid en het netevenwicht

De derde thematische as beoogt onderzoek en ontwikkeling aan te moedigen in innoverende projecten voor een systeem om de bevoorradingzekerheid en het netevenwicht te waarborgen. Dat omvat onder meer de energieproductie en- opslag, het vraagbeheer, alsook het evenwicht van het transmissienet en de ontwikkeling van het transmissienet (bijvoorbeeld slimme netwerken, interconnecties), de bescherming van kritieke infrastructuren enz.

De federale overheid is krachtens het voornoemde artikel 6, §1, VII, tweede lid, a) en c) BWHI exclusief bevoegd voor bevoorradingzekerheid en het transmissienet.

Op grond van artikel 6bis, §2, BWHI is de federale overheid bovendien bevoegd voor **het wetenschappelijk onderzoek** dat nodig is voor de uitoefening van haar eigen bevoegdheden⁵. Bijgevolg valt ook dergelijk onderzoek in elk van de drie bovengenoemde thematische assen onder de bevoegdheid van de federale overheid. Gelet op die bevoegdheidsverdeling, kunnen projecten enkel van het Energietransitiefonds worden uitgesloten op grond van bevoegdheid voor zover het een onderzoeksproject betreft met betrekking tot exclusief gewestelijke bevoegdheden (bijvoorbeeld onshore wind- en onshore zonne-energie, enz.).

Om in aanmerking te komen voor steun onder het Energietransitiefonds, dient het voorstel van project te ressorteren onder een of meer van de 3 thematische assen beschreven hierboven en dient het betreffende project een van de vier categorieën van activiteiten beogen te verrichten gepreciseerd in hoofdstuk 4.

1.3. Bedragen van de subsidies

De Ministerraad heeft een bedrag van 30 miljoen euro ter beschikking gesteld. In het kader van het Energietransitiefonds zou dit bedrag in 2019 toegekend kunnen worden als subsidie voor de projecten die aan alle betreffende voorwaarden voldoen.

De per project toegekende overheidssteun bedraagt minimum 100.000 euro en maximum 5 miljoen euro .

---

⁴ Zie ook het Arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 57/95 van 12 juli 1995, B.6.

⁵ Zie ook: Grondwettelijk Hof, nr. 76/2000, 21 juni 2000; Grondwettelijk Hof, nr. 164/2005, 16 november 2005.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2. INSTRUCTIES VOOR HET INDIENEN VAN EEN VOORSTEL VAN PROJECT

De kandidaten worden verzocht om, door middel van het deelnemingsformulier (bijlage 1), uiterlijk op 31 oktober 2018 een voorstel van project in te dienen dat

- kadert binnen de finaliteit van het Energietransitiefonds en dus eveneens binnen minstens een van de thematische assen beschreven hierboven;
- betrekking heeft op een van de vier categorieën van activiteiten beschreven onder punt 4 hierna.

De oproep wordt gericht tot rechtspersonen naar Belgisch recht, en tot rechtspersonen van andere lidstaten van de Europese Unie.

De steunaanvraag bevat een voorstel van projectbegroting, een financieel plan, een actieplan of een innovatieprogramma, een verantwoording van de noodzaak en meerwaarde van de steun en een werkplan met leverbaarheden. In voornoemd actie- of werkplan stellen de kandidaten minstens een tijdschema van het project voor met een werkplan en leverbare elementen, en zij stellen eveneens een kalender voor van de opvolgingsvergaderingen. De voortgang van het project wordt ten minste jaarlijks geëvalueerd. Een finale evaluatie wordt uitgevoerd bij het afsluiten van het project. Naast de verplichte rapportering en opvolgingsvergaderingen, moeten de aanvragers jaarlijks een financiële audit van het gehele project toestaan en hieraan meewerken waarbij voornoemde audit zal worden uitgevoerd door een externe consultant op verzoek van de AD Energie.

De maximumduur van de projecten is 5 jaar.

De per project toegekende overheidssteun bedraagt minimum 100.000 euro en maximum 5 miljoen euro. Aangezien het beschikbare en toe te kennen budget beperkt en geplafonneerd is, zijn de kandidaten in concurrentie met elkaar binnen elke as zodat enige steun wordt toegekend enkel aan het/de meest kwalitatieve, competitieve, innovatieve en relevante project(en). De steuntoekenningsprocedure verloopt steeds in drie fases:

- a) een evaluatie door de AD Energie van de ontvankelijkheid van het project op grond van de selectiecriteria (waaronder eveneens budgettaire en financiële selectiecriteria),
- b) een evaluatie door de AD Energie op basis van de toekenningscriteria; en
- c) een finaal besluit door de Koning op voorstel van de minister van Energie en na overleg in de Ministerraad.

Op voorstel van de minister van Energie zal ernaar gestreefd worden om uiterlijk op 15 maart 2019 (wettelijke deadline is 31 mei 2019), bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, door de Koning te laten beslissen over de eventuele subsidieverlening aan de ingediende projectvoorstellen.

De voorstellen worden opgemaakt en ingediend:

- a) in de officiële landstaal van het taalgebied in België waar de kandidaat begunstigde gevestigd is, of
- b) in het Engels voorzien van een samenvatting in de officiële landstaal van het taalgebied in België waar de kandidaat begunstigde gevestigd is, of

- c) in het Engels voorzien van een samenvatting in een van de 3 officiële Belgische landstalen voor een buitenlandse kandidaat.

Belangrijkste data

augustus 2018	Lancering van de oproep tot voorstellen
31 oktober 2018	Afsluiting van de oproep tot voorstellen
15 februari 2019	Advies van de AD Energie
15 maart 2019	Beslissing tot steuntoekenning per koninklijk besluit

Krachtens artikel 7 van het voornoemde koninklijk besluit van 9 mei 2017 worden de voorwaarden voor de verlening van de steun opgenomen in een overeenkomst die de AD Energie sluit met de begunstigde(n) van de steun. In deze overeenkomst worden in ieder geval de volgende verplichtingen opgelegd aan de begunstigde van de steun:

- a) De projecten van fundamenteel onderzoek moeten voldoen aan de Ethische Code voor wetenschappelijk onderzoek in België, opgesteld op gezamenlijk initiatief van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, de Belgische Koninklijke Academie voor Geneeskunde, de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten en de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, gesteund door de Belgische federale POD Wetenschapsbeleid.
- d) De kandidaat verbindt zich tot de aanvraag van alle voor de beoogde activiteiten vereiste vergunningen en toelatingen, erkenningen of accreditaties.

3. CRITERIA

De projecten van de kandidaten worden beoordeeld op basis van criteria die hieronder gedetailleerd zijn. Elk projectvoorstel dat niet aan een of meerdere selectiecriteria voldoet wordt onontvankelijk verklaard. De toekenningscriteria worden eveneens onderworpen aan een beoordeling door de AD Energie.

3.1. Selectiecriteria

De ontvankelijkheid van elk voorstel wordt in eerste instantie nagegaan door middel van een toetsing van de door de kandidaten verstrekte inlichtingen in het deelnemingsformulier en de bijlagen daarvan, op grond van onderstaande selectiecriteria:

- a) het voorstel moet worden ingediend door middel van het deelnemingsformulier (bijlage 1) en met strikte inachtneming van de opgelegde deadline. Elk formulier dat ingediend wordt na de deadline of ingevuld op onvolledige- of onvoldoende wijze of zonder de gevraagde documenten in bijlage, zal onontvankelijk worden verklaard;
- b) de deelname is beperkt tot rechtspersonen naar Belgisch recht, en tot rechtspersonen van andere lidstaten van de Europese Unie;
- c) de overeenstemming van het project met het toepassingsgebied van het Energietransitiefonds, zoals beschreven in de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen, inzonderheid op rubriek 32-24 van de bij die wet gevoegde tabel, ingevoegd bij de wet van 28 juni 2015. Dat omvat minstens:
- I. een verklaring waarom het projectvoorstel valt onder een van de federale bevoegdheden;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- II. een verklaring waarom het projectvoorstel valt onder of aansluiting vindt bij een of meer beoogde thematische assen en waarom het projectvoorstel binnen die as voor innovatie zou kunnen zorgen⁶;
  - III. een verklaring waarom het projectvoorstel valt onder een van de vier categorieën steun beschreven onder hoofdstuk 4 hierboven en in de zin van Verordening (EU) nr. 651/2014 (maximaal 500 tekens, spaties niet meegerekend)⁷;
  - IV. de kandidaten dienen aan te tonen dat het beoogde project een significante en positieve impact zou hebben op België en dus op de Belgische energiebevoorradingszekerheid en / of het netevenwicht in het licht van de finaliteit van het Energietransitiefonds;
  - V. opgave van het niveau van technologische maturiteit, met een prognoseanalyse met een beschrijving van de voorziene evolutie van het niveau van technologische maturiteit (zie bijlage 2). In dat opzicht komen enkel de projectvoorstellen die zich situeren binnen NMT 1–7 in aanmerking voor steun onder dit fonds.
- d) de steunaanvraag bevat een actieplan of een innovatieprogramma en een werkplan met leverbaarheden die doen blijken van een weloverwogen en efficiënte aanpak ;
  - e) de kandidaten dienen aan te tonen dat zij over voldoende technische of beroepsbekwaamheid beschikken om het project te voltooien. Daartoe dient de kandidaat aan te tonen dat het project uitgevoerd zal worden onder het gezag van een projectleider met minstens 5 jaar ervaring, met een cv waaruit voldoende technische of beroepsbekwaamheid blijkt en met 3 individuele referenties van gelijkaardige projecten (wat betreft type activiteit en budget) die hij of zij succesvol heeft verricht gedurende de afgelopen 10 jaar. De kandidaat bezorgt eveneens de CV van alle personen die met de uitvoering van het project belast zouden zijn.
  - f) De steunaanvrager voldoet aan de overige verplichtingen of vergunningen vanwege de overheid op het moment van de betaling van de subsidies. Daartoe toont de kandidaat aan dat hij op de hoogte is van alle vergunningen en toelatingen vereist voor de uitvoering van het project en gaat hij het engagement aan om die vergunningen en toelatingen aan te vragen. Dat engagement zal vervolgens worden geformaliseerd in de met de AD Energie te sluiten overeenkomst.
  - g) Een verantwoording van de noodzaak en meerwaarde van de steun. In dat opzicht dienen de kandidaten aan te tonen dat de steun noodzakelijk is en een stimulerend effect heeft in de zin van artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 651/2014 als volgt (dat betreft het stimulerende effect van de steun op het project en niet de meerwaarde van de steun op de Belgische energiemarkt):
    - I. een wezenlijke toename van de reikwijdte van het project of de activiteit als gevolg van de steun, of

---

⁶ (1) hernieuwbare energiebronnen in de Belgische exclusieve economische zone van de Noordzee en biobrandstoffen; (2) kernenergie; (3) bevoorradingszekerheid en netevenwicht.

⁷ Onderzoek en ontwikkeling (nl. fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling of haalbaarheidsstudies), onderzoeksinfrastructuur, innovatiecluster, innovatie door kmo's.

- II. een wezenlijke toename van de totale uitgaven van de begunstigde voor het project of de activiteit als gevolg van de steun, of
  - III. een wezenlijke toename van de snelheid waarmee het betrokken project of de betrokken activiteit wordt voltooid.
- h) Integriteit van de deelnemers: de kandidaat dient een uittreksel uit het strafregister te bezorgen voor de rechtspersoon van de kandidaat of kandidaten waaruit blijkt dat geen van de kandidaten-rechtspersonen werden veroordeeld gedurende de afgelopen 5 jaar met uitzondering van boetes die 3.000 euro niet overschrijden.

3.2. Budgettaire en financiële selectiecriteria

De ontvankelijkheid van elk voorstel wordt vervolgens eveneens nagegaan door een toetsing van de door de kandidaten verstrekte inlichtingen in het deelnemingsformulier en de bijlagen daarvan, op grond van onderstaande budgettaire en financiële selectiecriteria:

- a) de kandidaten dienen aan te tonen dat zij over voldoende economische en financiële draagkracht beschikken om het project te voltooien. In dat opzicht dient door de kandidaat het realistische karakter van het project te worden aangetoond wat betreft de toereikendheid van de financiële middelen voorzien voor de uitvoering van het project. Daartoe dient de steunaanvraag minstens een voorstel van projectbegroting en een financieel plan te bevatten waaruit blijkt dat alle voorziene en geraamde kosten daadwerkelijk zullen gefinancierd kunnen worden met de beschikbare en / of de voorziene financiële middelen. Daartoe bezorgt de kandidaat minstens volgende documenten:
- I. Bij de nationale bank gepubliceerde jaarrekeningen, gecertificeerd door de commissaris of voor authenticatie afgetekend door een externe accountant. Voor de organisaties die niet gehouden zijn tot de publicatie van hun jaarrekening of voor buitenlandse organisaties, financiële staten (omvattende een balans en resultatenrekening) geattesteerd door de commissaris of afgetekend voor authenticatie door een externe accountant. Indien een verkort schema wordt gepubliceerd: opgave van de gerealiseerde omzet.
  - II. Voor het budget van het project wordt een voorstel van projectbegroting bezorgd met een becijferde berekening voor de totale duurtijd van het project met referentie naar de budgetposten zoals voorzien in de oproep tot voorstellen.
  - III. Voor het financiële plan, invoegen van een gedetailleerde tabel in overeenstemming met het budget, met detaillering van de noodzakelijke niet-gesubsidieerde financiële middelen. Minimum dient er een verklaring op een van de middelenverstrekker bijgevoegd te worden.

Er dient geen financieel plan te worden bezorgd indien voor een project van fundamenteel onderzoek steun wordt gevraagd ten belope van 100 procent van de in aanmerking komende kosten.

- b) De kandidaat mag op de indieningsdatum van de steunaanvraag geen achterstallige schulden hebben van meer dan 3.000 euro bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid of bij de betreffende nationale instantie van een andere EU lidstaat, geen onderneming in moeilijkheden zijn als vermeld in artikel 2, punt 18, van de Verordening (EU) nr. 651/2014, en geen procedure op basis van Europees of nationaal recht hebben lopen waarbij toegekende steun wordt teruggevorderd. In dat opzicht bezorgt de kandidaat:

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- I. Voor kandidaten die in een andere EU lidstaat gevestigd zijn en / of personeel te werk stellen die betrokken zullen zijn bij de uitvoering van het project, dient een attest te worden bezorgd waarin de overheid van de andere EU lidstaat verklaart dat de betreffende kandidaat niet meer dan 3.000 euro aan achterstallige sociale zekerheidsschulden heeft. Een vrije vertaling in een van de Belgische drie landstalen dient te worden toegevoegd.
  - II. Becijferde toelichting waaruit blijkt dat de kandidaat geen onderneming in moeilijkheden betreft op grond van de voorwaarden van artikel 2, °18 van de Verordening 651/2014.
  - III. Attest “fiscale schulden” niet ouder dan 6 maanden (op te vragen bij uw ontvangkantoor Directe Belastingen of Btw) waaruit blijkt dat de kandidaat geen fiscale schulden heeft, uitgereikt door de Belgische FOD Financiën of door de overheid van een andere EU lidstaat indien de kandidaat in een andere EU lidstaat gevestigd is en / of personeel tewerkstelt dat betrokken wordt bij de uitvoering van het project. In dat laatste geval wordt een vrije vertaling in een van de Belgische drie landstalen toegevoegd.
  - IV. “Attest niet-faillissement” niet ouder dan 6 maanden (op te vragen bij de voor u bevoegde rechtbank van koophandel), uitgereikt door de Belgische overheid of door de overheid van een andere EU lidstaat indien de maatschappelijke zetel van de kandidaat in een andere EU lidstaat gevestigd is. In dat laatste geval wordt een vrije vertaling in een van de Belgische drie landstalen toegevoegd.
  - V. Verklaring op eer dat de kandidaat geen voorwerp uitmaakt van een terugverdering van subsidies.
- c) Het project moet voldoen aan de voorwaarden van Verordening (EU) nr. 651/2014, zoals beschreven in hoofdstuk IV “Voorwaarden en intensiteit van de steun”. In dat opzicht dient de kandidaat aan te tonen dat:
- I. het bedrag van de gevraagde steun werd bepaald in overeenstemming met de intensiteitsdrempels en de maximumsteunbedragen vastgelegd in de Verordening (EU) nr. 651/2014;
  - II. de gevraagde steun uitsluitend betrekking heeft op de (geheel of gedeeltelijke) terugbetaling van zogenaamde “in aanmerking komende kosten” zoals bedoeld in de voornoemde Verordening (EU) nr. 651/2014.
- d) De kandidaat dient aan te tonen dat de overheads 5 % van het totale budget niet overschrijden. Dat bedrag dekt op forfaitaire wijze de administratiekosten, de kosten voor telefoon, briefwisseling, onderhoud, verwarming, verlichting, elektriciteit, huur, materiaalafschrijving en verzekering;
- e) De kandidaat dient aan te tonen dat de forfaitair vastgestelde courante werking wordt beperkt tot 7,5 % van het totale budget, per deelnemer. Dat bedrag dekt de courante uitgaven die verbonden zijn met de uitvoering van het project, zoals gewone benodigdheden en leveringen voor het laboratorium, de werkplaats en het kantoor, documentatie, verplaatsingen en verblijven in België en het buitenland, gebruik van rekenapparatuur, software, organisatie van vergaderingen, workshops en evenementen.
- De bijzondere werkingskosten die direct verbonden zijn met de uitvoering van het project en die niet door de forfaitaire werking gedekt worden, zoals onder meer de kosten voor analyses, onderhoud van bijzondere uitrusting, aangekocht ten laste van het pro-

ject, onderzoeken, worden geregeld op basis van facturen en gerefereerd onder de benaming van de specifieke werking.

- f) De kandidaat dient aan te tonen dat de uitrustingskosten de aankoop en de plaatsing van wetenschappelijke en technische toestellen omvatten, met inbegrip van het informatica- en buroticamateriaal. De uitrustingskosten moeten worden gemaakt in de loop van de eerste helft van de duur van het project;
- g) De kandidaat dient aan te tonen dat de onderaannemingskosten de kosten omvatten betaald aan een derde voor de uitvoering van taken of het leveren van diensten waarvoor bijzondere wetenschappelijke of technische vaardigheden vereist zijn en waarbij het gaat om taken die niet tot de normale hoofdactiviteit van de kandidaten behoort. In geen geval mag het bedrag dat uitgetrokken wordt voor financiering van de onderaanneming meer bedragen dan 25 % van het totale budget van het project.
Indien de begunstigde van de steun gebonden is door de wet op de overheidsopdrachten, worden de bepalingen van die wet gevolgd. In het andere geval dient via een marktbevraging te worden aangetoond dat de gekozen onderaannemer een marktconform aanbod heeft met een goede prijs-kwaliteitverhouding.
Het initieel ingediende projectvoorstel dient een offerte of intentieverklaring van iedere onderaannemer te bevatten die belast wordt met de uitvoering van het project. Verder wordt in het contract, te sluiten tussen AD Energie en de begunstigde, gestipuleerd dat in een later stadium een andere onderaannemer kan worden aangesteld mits toestemming van de minister van Energie.
- h) Het volgende bijkomende criterium met betrekking tot personeelskosten is van toepassing op de onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten zoals bedoeld onder 4.2: Minimaal 60 % van het projectbudget moet worden toegekend aan de post personeel.

3.3. Toekenningscriteria

Voor zover een projectvoorstel ontvankelijk is bevonden op grond van de voldoening aan alle hoger vermelde selectiecriteria (inclusief de budgettaire en financiële selectiecriteria), zal ook worden nagegaan of dit project ook aan alle toekenningscriteria voldoet en in welke mate.

- a) Degelijkheid van het onderzoeks- of ontwikkelingsplan. In dat opzicht dient de kandidaat aan te tonen dat volgende elementen aanwezig zijn:
  - I. innoverend karakter van het project;
  - II. het realistische karakter van het project wat betreft de technische mogelijkheden en de slaagkans binnen de vooropgestelde duur voorzien voor de realisatie van het project;
  - III. businesscase die realistisch en voldoende uitgewerkt is en met een methodologie die op professionele, doordachte en gedetailleerde wijze werd uitgewerkt, mate waarop de agenda met leverbaarheden op een praktische en meest optimale wijze werd opgesteld, eventuele indicatie van de evolutie in technologische maturiteit.
- b) Het economische en het sociale effect in België
  - I. Onder meer de aanzet vormen tot een belangrijke diversificatie van energiebronnen of tot verhoging van competitiviteit op de energiemarkt, de instandhouding en /

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

of bevordering van de tewerkstelling, de beperking van de nettarieven, heffingen en / of energiekost voor de consument

- c) Het effect op klimaat en milieu in België
  - i. Onder meer de beperking van het risico voor de volksgezondheid, beperking CO₂ uitstoot, beperking risico op ongevallen.

4. VOORWAARDEN EN INTENSITEIT VAN DE STEUN

De steun wordt toegekend in de vorm van een subsidie en moet voldoen aan de voorwaarden voorzien in **Verordening (EU) nr. 651/2014**.

Voorstellen van projecten komen uitsluitend in aanmerking voor steun in het kader van het Energietransitiefonds voor zover het voorstel betrekking heeft op een van de vier categorieën van activiteiten beschreven hieronder (4.2 – 4.5).

4.1. Algemene voorwaarden

De volgende voorwaarden zijn van toepassing op het geheel van de steun die wordt toegekend in het kader van deze oproep tot voorstel:

- a) Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken, die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn.
- b) Steun die in meerdere tranches wordt uitgekeerd, wordt verdisconteerd tot de waarde ervan op het tijdstip van de toekenning van de steun, dat wil zeggen dat de waarde van iedere schijf wordt vastgelegd in het contract en niet onderworpen is aan de index. De in aanmerking komende kosten worden verdisconteerd tot hun waarde op het tijdstip van de toekenning van de steun, dat wil zeggen tot de waarde op het moment van sluiting van het contract. De rentevoet die bij discontering wordt gehanteerd, is de discontovoet die op het tijdstip van de toekenning van de steun van toepassing is.
- c) Voor projecten met een looptijd van een jaar, gebeurt de betaling van het steunbedrag in twee schijven, respectievelijk 80 % en 20 %. De betaling van de eerste schijf (het voorschot) gebeurt binnen 30 werkdagen na de ondertekening van het contract en de betaling van de tweede schijf wordt pas na een positieve eindbeoordeling uitgevoerd.
- d) Voor meerjarige projecten, wordt 40 % van het steunbedrag als een voorschot betaald binnen 30 werkdagen na de ondertekening van het contract. Een saldo van minstens 20 % wordt slechts betaald na een positieve eindbeoordeling. De betaling van de overige 40 % wordt evenredig gespreid over de andere jaren.
- e) Cumulatie van steun met andere steun ongeacht de bron, de vorm en het doel ervan, is slechts mogelijk voor zover de drempels bepaald in de algemene groepsvrijstellingsverordening niet worden overschreden. Indien de toekenning van steun aanleiding dreigt te geven tot een overschrijding van die drempels wordt het toe te kennen steunbedrag beperkt tot het verschil tussen de laagste toepasselijke drempel en de andere steun. Indien de overschrijding pas na de toekenning ervan blijkt, wordt het bedrag dat de drempels te boven gaat teruggevorderd.

4.2. Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten

De steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten kan slechts onder de volgende voorwaarden worden verleend:

A Categorieën

Het gesteunde deel van het onderzoeks- en ontwikkelingsproject valt volledig binnen een of meer van de volgende categorieën:

- a) fundamenteel onderzoek;
- b) industrieel onderzoek;
- c) experimentele ontwikkeling;
- d) haalbaarheidsstudies.

B De in aanmerking komende kosten van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten vermeld onder a), b) en c) hierboven

De in aanmerking komende kosten van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten worden bij een specifieke categorie onderzoek en ontwikkeling ingedeeld en betreffen:

- a) personeelskosten: onderzoekers, technici en ander ondersteunend personeel voor zover zij zich met het onderzoeksproject bezighouden;
- b) kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij worden gebruikt voor het project. Wanneer die apparatuur en uitrusting niet tijdens hun volledige levensduur voor het project worden gebruikt, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het project, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd;
- c) kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij worden gebruikt voor het project. Wat gebouwen betreft, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het project, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd. Wat gronden betreft, komen de kosten voor de commerciële overdracht of de daadwerkelijk gemaakte kapitaalkosten in aanmerking;
- d) kosten van contractonderzoek, kennis en octrooien die op "arm's length"-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen, alsmede kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt;
- e) bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, benodigdheden en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

C In aanmerking komende kosten voor haalbaarheidsstudies (vermeld onder d) hierboven)

Bij haalbaarheidsstudies zijn de in aanmerking komende kosten de kosten van de studie.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

D Steunintensiteit

De steunintensiteit bedraagt voor elke begunstigde ten hoogste:

- a) 100 % van de in aanmerking komende kosten voor fundamenteel onderzoek;
- b) 50 % van de in aanmerking komende kosten voor industrieel onderzoek;
- c) 25 % van de in aanmerking komende kosten voor experimentele ontwikkeling;
- d) 50 % van de in aanmerking komende kosten voor haalbaarheidsstudies.

E Mogelijke verhoging voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling

Voor zover zij 80 % van de in aanmerking komende kosten niet overschrijdt, kan de steunintensiteit voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling worden verhoogd:

- a) met 10 procentpunten voor middelgrote ondernemingen en met 20 procentpunten voor kleine ondernemingen;
- b) met 15 procentpunten indien een van de volgende voorwaarden is vervuld:
  - I. het project behelst daadwerkelijke samenwerking:
    - o tussen ondernemingen waarvan er ten minste één een kmo is, of wordt uitgevoerd in ten minste twee lidstaten of in een lidstaat en in een overeenkomstsluitende partij bij de EER-overeenkomst, en geen van de ondernemingen neemt meer dan 70 % van de in aanmerking komende kosten voor haar rekening, of
    - o tussen een onderneming en een of meer organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding, waarbij die organisaties ten minste 10 % van de in aanmerking komende kosten dragen en het recht hebben hun eigen onderzoeksresultaten te publiceren;
  - II. de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, publicaties, open access-repositories, of gratis of opensource-software.

F Mogelijke verhoging voor de haalbaarheidsstudies

De steunintensiteit voor haalbaarheidsstudies kan worden verhoogd met 10 procentpunten voor middelgrote ondernemingen en met 20 procentpunten voor kleine ondernemingen.

G Maximumsteundrempel

De verleende steun mag niet hoger zijn dan:

- a) indien het project overwegend fundamenteel onderzoek is: 40 miljoen euro per onderneming per project. Dat is het geval wanneer meer dan de helft van de in aanmerking komende kosten van het project wordt gemaakt voor activiteiten die binnen de categorie “fundamenteel onderzoek” vallen;
- b) indien het project overwegend industrieel onderzoek is: 20 miljoen euro per onderneming per project. Dat is het geval wanneer meer dan de helft van de in aanmerking komende kosten van het project wordt gemaakt voor activiteiten die binnen de categorie “fundamenteel onderzoek” vallen of binnen de twee categorieën “industrieel onderzoek” en “fundamenteel onderzoek” samen;
- c) indien het project overwegend experimenteel onderzoek is: 15 miljoen euro per onderneming per project. Dat is het geval wanneer meer dan de helft van de in aanmer-

king komende kosten van het project wordt gemaakt voor activiteiten die binnen de categorie “experimenteel onderzoek” vallen;

- d) indien het steun betreft voor technische haalbaarheidsstudies ter voorbereiding van onderzoeksactiviteiten: 7,5 miljoen euro per studie.

4.3. Investeringssteun voor onderzoeksinfrastructuur

Steun voor de bouw of het upgraden van onderzoeksinfrastructuur waarmee economische activiteiten worden verricht, kan slechts worden verleend, mits de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) Wanneer met onderzoeksinfrastructuur zowel economische als niet-economische activiteiten worden verricht, wordt voor de financiering, kosten en inkomsten van elke soort activiteit een gescheiden boekhouding gevoerd, op basis van consequent toegepaste en objectief te rechtvaardigen beginselen van kostprijsadministratie.
- b) De prijs die voor de exploitatie of het gebruik van de infrastructuur wordt berekend, stemt overeen met een marktprijs.
- c) Toegang tot de infrastructuur staat open voor meerdere gebruikers en wordt op transparante en niet-discriminerende basis verleend. Ondernemingen die ten minste 10 % van de investeringskosten van de infrastructuur hebben gefinancierd, kunnen preferente toegang krijgen op gunstigere voorwaarden. Om overcompensatie te vermijden, is die toegang evenredig aan de bijdrage van de onderneming in de investeringskosten en worden die voorwaarden publiek beschikbaar gesteld.
- d) De in aanmerking komende kosten zijn de kosten van de investeringen in immateriële en materiële activa.
- e) De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 50 % van de in aanmerking komende kosten.
- f) Wanneer onderzoeksinfrastructuur overheidsfinanciering ontvangt voor zowel economische als niet-economische activiteiten, wordt de toepasselijke steunintensiteit niet overschreden door een toename van het aandeel economische activiteiten ten opzichte van de situatie waarmee op het tijdstip van de toekenning van de steun werd gerekend.

De toegekende steun mag 20 miljoen euro per infrastructuur niet overschrijden.

4.4. Steun voor innovatieclusters

Steun voor innovatieclusters kan slechts worden verleend, mits de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) Steun voor innovatieclusters wordt uitsluitend verleend aan de rechtspersoon die het beheer van de innovatiecluster verzekert (de clusterorganisatie).
- b) Toegang tot de panden, faciliteiten en activiteiten van het cluster staat open voor meerdere gebruikers en wordt op transparante en niet-discriminerende basis verleend. Ondernemingen die ten minste 10 % van de investeringskosten van het innovatiecluster hebben gefinancierd, kunnen preferente toegang krijgen op gunstigere voorwaarden. Om overcompensatie te vermijden, is die toegang evenredig aan de bijdrage van de onderneming in de investeringskosten en worden die voorwaarden publiek beschikbaar gesteld.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- c) De vergoedingen die voor het gebruik van de faciliteiten van het cluster en voor deelname aan de activiteiten van het cluster worden berekend, stemmen overeen met de marktprijs of weerspiegelen de kosten ervan.
- d) Voor de bouw of het upgraden van innovatieclusters mag investeringssteun worden verleend. De in aanmerking komende kosten zijn de kosten van de investeringen in immateriële en materiële activa.
- e) De steunintensiteit van investeringssteun voor innovatieclusters bedraagt ten hoogste 50 % van de in aanmerking komende kosten. De steunintensiteit kan worden verhoogd met 15 procentpunten voor innovatieclusters in steungebieden die aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna VWEU) voldoen, en met 5 procentpunten voor innovatieclusters in steungebieden die aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder c), VWEU voldoen.
- f) Voor de exploitatie van innovatieclusters mag exploitatiesteun worden verleend. De steun mag ten hoogste tien jaar lopen. De voor exploitatiesteun ten behoeve van innovatieclusters in aanmerking komende kosten zijn de personeelskosten en administratieve kosten (met inbegrip van de algemene kosten) met betrekking tot:
  - I. het aansturen van het cluster ter bevordering van samenwerking, informatie-deling en het verschaffen of begeleiden van gespecialiseerde en op maat ge-maakte zakelijke ondersteuningsdiensten;
  - II. de marketing van het cluster om nieuwe ondernemingen of organisaties aan te trekken en de zichtbaarheid te verhogen;
  - III. het beheer van de faciliteiten van het cluster, de organisatie van opleidingspro-gramma's, workshops en conferenties ter ondersteuning van kennisdeling, netwerking en transnationale samenwerking.
- g) De steunintensiteit voor de werking mag 50 % niet overschrijden van de totale in aan-merking komende kosten tijdens de periode waarin de steun wordt toegekend.
- h) De steun voor innovatieclusters mag 7,5 miljoen euro per cluster niet overschrijden

4.5. Innovatiesteun voor kmo's

Innovatiesteun voor kmo's kan slechts worden verleend mits de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) De in aanmerking komende kosten zijn de volgende:
  - I. de kosten verbonden aan de verkrijging, validering en verdediging van octrooien en immateriële activa;
  - II. de kosten verbonden aan het detacheren van hooggekwalificeerd personeel van een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding of van een grote onder-neming naar onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatieactiviteiten in een nieuw gecreëerde functie binnen de begunstigde onderneming, zonder dat hierbij an-dere personeelsleden worden vervangen;
  - III. de kosten verbonden aan innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatie-ondersteuning.
- b) De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 50 % van de in aanmerking komende kosten.

- c) In het specifieke geval van steun voor innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning kan de steunintensiteit worden verhoogd tot 100 % van de in aanmerking komende kosten mits het totale bedrag van de steun voor innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning ten hoogste 0,2 miljoen euro bedraagt per onderneming over een periode van drie jaar.

De verleende steun mag het bedrag van 5 miljoen euro per onderneming en per project niet overschrijden.

5. BEOORDELING

De uitvoering van de gekozen en gesubsidieerde projecten zal onderworpen worden aan een eindbeoordeling en aan een of meer tussentijdse beoordelingen. Die beoordelingen gebeuren in drie verschillende fasen:

- a) een schriftelijk voortgangsverslag van de kandidaten,
- b) een opvolgingsvergadering en
- c) een schriftelijke beoordeling door de AD Energie.

Het tijdstip van die bijeenkomsten wordt door de kandidaten binnen het kader van het tijdschema van het gesubsidieerde project voorgesteld. Die bijeenkomsten worden ten minste op jaarbasis gehouden. Desgevallend geeft het tijdschema eveneens de te voorziene evolutie weer van het niveau van de technologische maturiteit (hierna 'NTM').

De schriftelijke voortgangsverslagen moeten elektronisch worden verzonden naar de gemachtigde ambtenaar van de AD Energie, ten laatste een maand voor elke vergadering; een ondertekend origineel exemplaar moet worden verstrekt op de vergadering. Die verslagen moeten op een nauwkeurige, eerlijke en bondige wijze de voortgang van het gesubsidieerde project en het gebruik van publieke middelen voorstellen. De opmaak van de vooruitgangsverslagen wordt verricht door middel van het modelformulier dat als bijlage zal worden toegevoegd aan het contract te sluiten tussen de begunstigde van de steun en de AD Energie. Dat vooruitgangsverslag zal minstens een evaluatie mogelijk maken van de bereikte resultaten in het licht van de verschillende criteria beschreven onder hoofdstuk 3 hierboven en zal de begunstigden eveneens ertoe houden tot opgave van

- het NTM bereikt op het tijdstip van de vorige vergadering;
- het NTM dat geacht wordt te zijn bereikt op het tijdstip van de vergadering zelf in functie van de initieel gecommuniceerde vooruitzichten alsook
- het NTM dat daadwerkelijk werd bereikt.

De kandidaten moeten eveneens hun medewerking verlenen aan een financiële audit, uitgevoerd op jaarlijkse basis door een consultant die aangesteld wordt door de bevoegde diensten van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

Als de kwaliteit van het schriftelijk verslag ontoereikend en / of onvolledig wordt beschouwd, wordt dat aan de kandidaten tijdens de vergadering meegedeeld. De kandidaten moeten een nieuw verslag indienen uiterlijk een maand na de vergadering. Dat verslag wordt besproken tijdens een tweede vergadering, die plaatsvindt binnen een maand na ontvangst van het tweede verslag door de gemachtigde ambtenaar van de AD Energie.

De schriftelijke beoordeling wordt aan de kandidaten meegedeeld, uiterlijk een maand na de vergadering. Indien de beoordeling negatief is, wordt de beoordeling gemotiveerd. Een nieu-

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

we vergadering wordt gepland door de AD Energie uiterlijk 6 maanden na ontvangst van de eerste negatieve beoordeling. Bij een nieuwe negatieve beoordeling

- worden de kandidaten beschouwd de overeenkomst te hebben verbroken,
- worden de ontvangen steun en de opgelopen kosten van de AD Energie terugbetaald, vermeerderd met de wettelijke interest en
- wordt elke huidige of toekomstige deelname aan het steunmechanisme van het Energietransitiefonds onherroepelijk uitgesloten.

Aan het einde van het gesubsidieerde project, moeten de begunstigden een eindverslag afleveren volgens dezelfde procedure als de tussentijdse rapporten en verlenen zij medewerking aan een externe financiële audit uitgevoerd door een consultant die aangesteld wordt door de bevoegde diensten van FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

6. BIJLAGEN

6.1. Bijlage 1 – Deelnemingsformulier

Stuur het projectvoorstel door middel van dit deelnemingsformulier uiterlijk op **31 oktober 2018** naar:

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Energie
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel

- per aangetekende post met ontvangstbewijs of
- door afgifte aan een afgevaardigde van de Algemene Directie Energie met ontvangstbewijs.

Dat voorstel moet alle gegevens opgesomd in dit deelnemingsformulier én de daarin aangehaalde bijlagen bevatten.

Het voorstel van project wordt ingediend in

- drie origineel ondertekende exemplaren op papier én
- op een courante elektronische drager (usb-stick).

In geval van vragen, kunt u per e-mail contact opnemen met de AD Energie:

ETF.FTE@economie.fgov.be.

1. Identificatie van de kandida(a)t(en)

1.1. Identificatie van de kandidaat en eindverantwoordelijke van het project
Maatschappelijke naam (/namen):
Adres van de maatschappelijke zetel (zetels)
Rechtsvorm(en)
Opgave of het gaat om een grote onderneming of kmo. Verklaring of het gaat om een kmo in de zin van artikel 2, 2° van de Verordening (EU) nr. 651/2014 of om een grote onderneming in de zin van artikel 2, 24° van de Verordening (EU) nr. 651/2014. Daartoe dient de kandidaat op becijferde wijze de categorie van vennootschap tot dewelke hij behoort op te geven en dat conform de criteria opgenomen in de bijlage I bij artikel 2 van de Verordening (EU) nr. 651/2014.
Ondernemingsnummer(s) in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) of in het ondernemingsregister van een ander EU lidstaat.
1.2. Contactpersoon (single point of contact)
Naam
Contactgegevens (telefoonnummer, e-mailadres)

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2. Beschrijving van het project

2.1	Titel van het project.
2.2	Acroniem van het project.
2.3	Samenvatting van het project (maximaal 500 tekens, spaties niet meegerekend).
2.4	Type project ⁸
2.5	Gedetailleerde beschrijving van het project, met inbegrip van de aangewende methodologieën (maximaal 6 bladzijden)
2.6	Geschatte duurtijd van het project (1 tot 5 jaar) en plaats waar het project zal worden uitgevoerd
2.7	<p>Beschrijving van de takenverdeling, van het eventueel beroep op andere partners of onderaannemers en referenties van de contactpersonen voor elke partner (maximaal 4 bladzijden).</p> <p>Indien de kandidaat voor de uitvoering van het project zal samenwerken met externe partners of onderaannemers, dient respectievelijk een door die laatste ondertekende intentieverklaring of offerte in die zin te worden bezorgd of een contract onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van de gevraagde steun.</p>
2.8	Gedetailleerde beschrijving van het tijdschema van het project met een werkplan met leverbaarheden opgesplitst per jaar, taken en opvolgingsvergaderingen, met aanvang op 1 augustus 2019 (maximaal 4 bladzijden).
2.9	De totale kostprijs vereist voor de volledige uitvoering van het project.
2.10	<p>Het bedrag van de gevraagde steun</p> <p>Gelieve eveneens het percentage te vermelden dat dit gevraagde steunbedrag vertegenwoordigt in de totale kost van het project met een becijferde toelichting waaruit blijkt dat de intensiteitsdrempels van de Verordening (EU) nr. 651/2014 gerespecteerd worden (cf. hoofdstuk 4 hierboven).</p>
2.11	<p>Gedetailleerde beschrijving van de kosten van het project waarbij die kosten worden uitgesplitst op jaarbasis en waarbij wordt gebruikgemaakt van de terminologie zoals beschreven onder de budgettaire criteria hierboven.</p> <p>Specifiek voor fundamenteel of industrieel onderzoek en voor haalbaarheidsstudies: beschrijving van de aard, de draagwijdte, de beschikbaarheid en de kosten van alle gegevens die nodig zijn voor het project - het gebruik van bestaande databanken moet worden verkozen (maximaal 2 bladzijden).</p>

⁸ Onderzoek en ontwikkeling (nl. fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling of haalbaarheidsstudies), onderzoeksinfrastructuur, innovatiecluster of innovatie door kmo's.

3. Beschrijving en argumentatie op welke wijze aan de criteria is voldaan

Criteria De kandidaat argumenteert op welke wijze het projectvoorstel voldoet aan ieder van onderstaande criteria
3.1 Selectiecriteria
a) Indiening van het voorstel via het deelnemingsformulier en met strikte inachtneming van de opgelegde termijnen.
b) Hoedanigheid (zie hierboven: 1. Identificatie van de kandidaten) De deelname aan huidige oproep is immers beperkt tot rechtspersonen naar Belgisch recht, en tot rechtspersonen van andere lidstaten van de Europese Unie.
c) Overeenstemming met het toepassingsgebied van het Energietransitiefonds, met: <ul style="list-style-type: none"> i) een verklaring waarom het projectvoorstel valt onder een van de federale energiebevoegdheden; ii) een verklaring waarom het projectvoorstel valt onder of aansluiting vindt bij een of meer beoogde thematische assen en waarom het projectvoorstel binnen die as voor innovatie zou kunnen zorgen⁹; iii) een verklaring waarom het projectvoorstel valt onder een van de vier categorieën steun beschreven onder hoofdstuk 4 hierboven en in de zin van Verordening (EU) nr. 651/2014 (maximaal 500 tekens, spaties niet meegerekend)¹⁰; iv) de kandidaten dienen aan te tonen dat het beoogde project een significante en positieve impact zou hebben op België en dus op de Belgische energiebevoorradingzekerheid en / of het netevenwicht in het licht van de finaliteit van het Energietransitiefonds; v) opgave van het niveau van technologische maturiteit, met een prognoseanalyse met een beschrijving van de voorziene evolutie van het niveau van technologische maturiteit (zie bijlage 2). In dat opzicht komen enkel de projectvoorstellen die zich situeren binnen NMT 1-7 in aanmerking voor steun onder dit fonds.
d) De steunaanvraag bevat een voldoende gedetailleerd en professioneel actieplan of een innovatieprogramma en een werkplan met leverbaarheden die doen blijken van een weloverwogen en efficiënte aanpak ;
e) De kandidaten dienen aan te tonen dat zij over voldoende technische of beroepsbekwaamheid beschikken om het project te voltooien. Daartoe dient de kandidaat aan te tonen dat het project uitgevoerd zal worden onder het gezag van een projectleider met minstens vijf jaar ervaring, met een cv waaruit voldoende technische of beroepsbekwaamheid blijkt en met 3 individuele referenties van gelijkaardige projecten (wat betreft type activiteit en budget) die hij of zij succesvol heeft verricht gedurende de afgelopen 10 jaar. De kandidaat bezorgt eveneens de CV van alle personen die met de uitvoering van het project belast zouden zijn.
f) De steunaanvrager voldoet aan de overige verplichtingen of vergunningen vanwege de overheid op het moment van de betaling van de subsidies. Daartoe toont de kandidaat aan dat hij

⁹ (1) hernieuwbare energiebronnen in de Belgische exclusieve economische zone van de Noordzee en biobrandstoffen; (2) kernenergie; (3) bevoorradingzekerheid en netevenwicht.

¹⁰ Onderzoek en ontwikkeling (nl. fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling of haalbaarheidsstudies), onderzoeksinfrastructuur, innovatiecluster, innovatie door kmo's.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

op de hoogte is van alle vergunningen en toelatingen vereist voor de uitvoering van het project en gaat hij het engagement aan om die vergunningen en toelatingen aan te vragen. Dat engagement zal vervolgens worden geformaliseerd in het met de AD Energie te sluiten contract.

Voor projecten van fundamenteel onderzoek wordt het engagement aangegaan om de Ethische Code voor wetenschappelijk onderzoek na te leven. Dat engagement zal vervolgens worden geformaliseerd in het met de AD Energie te sluiten contract.

- g) Een verantwoording van de noodzaak en meerwaarde van de steun. De kandidaten dienen aan te tonen dat de steun noodzakelijk is en een stimulerend effect heeft in de zin van artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 651/2014 als volgt (het gaat hier over het stimulerende **effect van de steun op het project** en niet de meerwaarde van de steun op de Belgische energiemarkt):
- i) een wezenlijke toename van de reikwijdte van het project of de activiteit als gevolg van de steun, of
  - ii) een wezenlijke toename van de totale uitgaven van de begunstigde voor het project of de activiteit als gevolg van de steun, of
  - iii) een wezenlijke toename van de snelheid waarmee het betrokken project of de betrokken activiteit wordt voltooid.

- h) Integriteit van de deelnemers: De kandidaat dient een uittreksel uit het strafregister (attest van goed zedelijk gedrag) te bezorgen voor de rechtspersoon van de kandidaat of kandidaten waaruit blijkt dat geen van deze rechtspersoon of rechtspersonen werd(en) veroordeeld gedurende de afgelopen 5 jaar, met uitzondering van boetes die 3.000 euro niet overschrijden.

3.2 Financiële selectiecriteria en overige budgettaire selectiecriteria

- a) Afdoende bewijs van voldoende economische en financiële draagkracht. Daartoe dient de kandidaat volgende documenten te bezorgen:
- i) Voorstel van projectbegroting en een financieel plan;
  - ii) Bij de nationale bank gepubliceerde jaarrekeningen, gecertificeerd door de commissaris of voor authenticatie afgetekend door een externe accountant. Voor de organisaties die niet gehouden zijn tot de publicatie van hun jaarrekening of voor buitenlandse organisaties, financiële staten (omvattende een balans en resultatenrekening) geattesteerd door de commissaris of afgetekend voor authenticatie door een externe accountant. Indien een verkort schema wordt gepubliceerd, opgave van de gerealiseerde omzet;
  - iii) Voor het budget van het project, een becijferde berekening voor de totale duurtijd van het project met referentie naar de budgetposten zoals voorzien in de oproep tot voorstellen.
  - iv) Voor het financiële plan, invoegen van een gedetailleerde tabel in overeenstemming met het budget, met detaillering van de noodzakelijke niet-gesubsidieerde financiële middelen. Minimaal dient er een verklaring op een van de middelen verstrekker bijgevoegd te worden.

Geen financieel plan dient te worden bezorgd indien voor een project van fundamenteel onderzoek steun wordt gevraagd ten belope van 100 procent van de in aanmerking komende kosten.

- b) Ontbreken van meer dan 3.000 euro aan achterstallige RSZ-schulden, geen onderneming in moeilijkheden en geen voorwerp van terugvordering in het kader van het Energietransitiefonds
- i) Voor kandidaten die in een andere EU lidstaat gevestigd zijn en / of personeel tewerkstellen die betrokken zullen zijn bij de uitvoering van het project, dient een attest te worden bezorgd waarin de overheid van de andere EU lidstaat verklaart dat de betreffende kandidaat niet meer dan 3.000 euro aan achterstallige sociale zekerheidsschulden heeft. Een vrije vertaling in een van de Belgische drie landstalen dient te worden toegevoegd.
  - ii) Becijferde toelichting waaruit blijkt dat de kandidaat geen onderneming in moeilijkheden

- betreft op grond van de voorwaarden van artikel 2,°18 van de Verordening 651/2014
- iii) Attest "Fiscale schulden" niet ouder dan 6 maanden (op te vragen bij uw ontvangtkantoor Directe Belastingen of Btw) waaruit blijkt dat de kandidaat geen fiscale schulden heeft, uitgereikt door de Belgische FOD Financiën of door de overheid van een andere EU lidstaat indien de kandidaat in een andere EU lidstaat gevestigd is en / of personeel tewerkstelt dat betrokken zal zijn bij de uitvoering van het project. In dat laatste geval wordt een vrije vertaling in een van de Belgische drie landstalen toegevoegd.
  - iv) "Attest niet-faillissement" niet ouder dan 6 maanden (op te vragen bij de voor u bevoegde rechtbank van koophandel), uitgereikt door de Belgische overheid of door de overheid van een andere EU lidstaat indien de maatschappelijke zetel van de kandidaat in een andere EU lidstaat gevestigd is. In dat laatste geval wordt een vrije vertaling in een van de Belgische drie landstalen toegevoegd.
  - v) Verklaring op eer dat de kandidaat geen voorwerp uitmaakt van een terugvordering van subsidies

- c) Het project moet voldoen aan de voorwaarden van Verordening (EU) nr. 651/2014, zoals beschreven in hoofdstuk IV "Voorwaarden en intensiteit van de steun". In dat opzicht dient de kandidaat aan te tonen dat:
  - i) het bedrag van de gevraagde steun werd bepaald in overeenstemming met de intensiteitsdrempels en de maximale steunbedragen vastgelegd in de Verordening (EU) nr. 651/2014;
  - ii) de gevraagde steun uitsluitend betrekking heeft op de (geheel of gedeeltelijke) terugbetaling van zogenaamde "in aanmerking komende kosten" zoals bedoeld in Verordening (EU) nr. 651/2014.

- d) – h) Door de kandidaat dient te worden aangetoond dat de voorziene kosten in zijn projectvoorstel in overeenstemming zijn met de in de oproep opgelegde plafonds voor:
  - i) conformiteit met de overheads,
  - ii) conformiteit met de werkingskosten,
  - iii) conformiteit met de uitrustingskosten,
  - iv) conformiteit met kosten van onderaanneming (maximumdrempel van 25 %, offerte of intentieverklaring van onderaannemer in initieel projectvoorstel),
  - v) conformiteit met de 60 % regel inzake de personeelskosten voor onderzoek en ontwikkelingsprojecten.

3.3 Toekenningscriteria

- a) Degelijkheid van het onderzoeks- of ontwikkelingsplan. In dat opzicht dient de kandidaat aan te tonen dat volgende elementen aanwezig zijn:
  - i) innoverend karakter van het project;
  - ii) het realistische karakter van het project wat betreft de technische mogelijkheden en de slaagkans binnen de vooropgestelde duur voorzien voor de realisatie van het project;
  - iii) plan dat realistisch en voldoende uitgewerkt is en met een methodologie die op professionele, doordachte en gedetailleerde wijze werd uitgewerkt, mate waarop de agenda met leverbaarheden op een praktische en meest optimale wijze werd opgesteld, eventuele indicatie van evolutie in technologische maturiteit.

- b) Het economische en het sociale effect in België

Onder meer de aanzet vormen tot een belangrijke diversificatie van energiebronnen of tot verhoging van competitiviteit op de energiemarkt, de instandhouding en / of bevordering van de tewerkstelling, de beperking van de nettarieven, heffingen en / of energiekost voor de consument.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

c) Het effect op klimaat en milieu in België

Onder meer de beperking van het risico voor de volksgezondheid, beperking CO₂ uitstoot, beperking risico op ongevallen.

4 Verbintenissen

Door ondertekening van dit formulier:

- bevestigt de kandidaat formeel dat de in dit formulier en zijn bijlagen verstrekte informatie waarheidsgetrouw, juist en volledig is;
- verbindt de kandidaat er zich toe om de toegekende publieke middelen als een goede huisvader te beheren en het project op de meest efficiënte wijze uit te voeren;
- verbindt de kandidaat er zich toe om op loyale wijze deel te nemen aan de opvolgingsvergaderingen, zoals vastgelegd in het projectschema, aan de voorbereiding van de voortgangsverslagen en aan de audits.-;
- bevestigt de kandidaat op de indieningsdatum van de steunaanvraag geen achterstallige schulden te hebben bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, geen onderneming in moeilijkheden te zijn als vermeld in artikel 2, punt 18, van de Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag verenigbaar zijn met de interne markt, en geen procedure op basis van Europees of nationaal recht te hebben lopen waarbij toegekende steun wordt teruggevorderd;
- verbindt de kandidaat zich tot de strikte naleving van de wettelijke informatie- en raadplegingsprocedures bij collectief ontslag;
- verbindt de kandidaat er zich toe om de Algemene Directie Energie onmiddellijk schriftelijk op de hoogte te brengen van enige gebeurtenis of omstandigheid welke een impact heeft of kan hebben op de ononderbroken en zorgvuldige uitvoering van het gesteunde project;
- bevestigt de kandidaat dat hij/zij begrijpt dat als verbintenissen niet worden nageleefd, de eventueel ontvangen steun moet worden terugbetaald, vermeerderd met de wettelijke rente, en dat hij/zij onherroepelijk wordt uitgesloten van elke eventuele huidige of toekomstige deelname aan het steunmechanisme van het Energietransitiefonds;
- verklaart de ondertekenaar dat hij/zij de resultaten of belangrijkste conclusies van het gerealiseerde project na afloop publiek bekend maken met de vermelding “met steun van het Energietransitiefonds”; en
- verklaart de ondertekenaar dat hij/zij, desgevallend gezamenlijk, de hoofdverantwoordelijkheid voor de uitvoering van dit project opnemen en aldus hoofdelijk en ondeelbaar gehouden kunnen worden tot nakoming van de hierboven vermelde verbintenissen.

Handtekening(en), voorafgegaan door de datum, de plaats, naam, voornaam, hoedanigheid van de ondergetekende(n) en de handmatig geschreven vermelding “Gelezen en goedgekeurd”.

6.2. Bijlage 2 – Rooster voor de analyse van het niveau van technologische maturiteit

Niveau	Code	Beschrijving
Uitvinding	NMT1	<p>Waargenomen en vermelde basisprincipes</p> <p>Het laagste niveau van technologische maturiteit. Het wetenschappelijke onderzoek wordt stilaan omgezet in toegepast onderzoek en ontwikkeling (O&O).</p> <p>Voorbeelden: papieren studies over de fundamentele eigenschappen van de technologie.</p>
	NMT2	<p>Formulering van het technologische concept of van de toepassing</p> <p>Begin van de uitvinding. Een klein team van vorsers wordt samengesteld om de technologische haalbaarheid te bepalen. De mogelijke toepassingen van de basisprincipes worden geïdentificeerd. De toepassingen zijn hypothetisch en het is mogelijk dat sommige hypothesen op geen enkel bewijs noch gedetailleerde analyse stoelen.</p> <p>De eerste fabricageprincipes worden onderzocht en de mogelijke afzetmarkten worden geïdentificeerd.</p> <p>Voorbeelden: analytische studies.</p>
Validering van het concept	NMT3	<p>Analytische en experimentele kritiek of relevante validering van het concept</p> <p>De actieve O&O wordt opgestart door een groter team van vorsers. Dat omvat analytische en laboratoriumstudies die tot doel hebben de analytische voorspellingen van de verscheidene elementen van de technologie fysiek te valideren.</p> <p>Op basis van de voorafgaande studie bestudeert het onderzoek de technische en economische haalbaarheid van het concept. De eerste besprekingen met potentiële klanten kunnen plaatsvinden.</p> <p>Voorbeelden: componenten die nog niet geïntegreerd noch representatief zijn.</p>
	NMT4	<p>Validering van de component of van de maquette in laboratorium</p> <p>De technologische basiscomponenten worden geïntegreerd om de correcte werking van het geheel te valideren. Hier gaat het over een "relatief lage betrouwbaarheid" in verhouding tot het eventuele systeem.</p> <p>Er wordt actief onderzoek gevoerd naar de productieprincipes. Er wordt een marktonderzoek verricht om er zeker van te zijn dat er vraag is naar het nieuwe product.</p> <p>Voorbeeld: integratie van speciaal materieel in laboratorium.</p>
Prototype en incubatie	NMT5	<p>Validering van de component of de maquette in een relevante omgeving</p> <p>Het representatieve karakter van de technologie van de maquette stijgt duidelijk. De technologische basiscomponenten worden geïntegreerd in redelijk realistische elementen en kunnen dus getest worden in gesimuleerde omgeving.</p>

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

		<p>Het praktische gebruik van het product wordt getest en gevalideerd. De productie wordt getest en er worden prototypen voorgesteld aan pilootgebruikers.</p> <p>Voorbeeld: uiterst representatieve integratie van de componenten in laboratorium.</p>
Pilootproductie en demonstratie	NMT6	<p>Demonstratie van een model of van een prototype van het systeem of subsysteem in een relevante omgeving</p> <p>Het model of representatief prototype van het systeem dat duidelijk beter is dan dat van NMT 5 wordt in relevant milieu getest.</p> <p>De basisproductielijnen worden nu geïntegreerd in een pilootproductielijn. De interacties tussen het product en de fabricage worden bestudeerd en verfijnd. Gewaarschuwde gebruikers testen de eerste producten en de eerste teams marketing, logistiek en productie worden samengesteld.</p> <p>Voorbeelden: het testen van een prototype in een zeer representatief milieu in laboratorium of in gesimuleerd operationeel milieu.</p>
	NMT7	<p>Demonstratie van het systeemprototype in een operationele omgeving</p> <p>Het prototype benadert een operationeel systeem of wordt op dat niveau gebracht. Vertoont een duidelijke vooruitgang in vergelijking met NMT 6. Dat vereist de demonstratie van een reëel systeemprototype in een operationeel milieu.</p> <p>De productielijnen worden nu operationeel tegen een laag productieniveau. De operationele organisatie wordt voltooid: de teams marketing en de productieactiviteiten worden volledig uitgebouwd.</p> <p>Het product wordt gelanceerd bij vroege gebruikers.</p> <p>Voorbeeld: eerste commercialisering van het product.</p>